

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1389/2563

พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุดผู้ร้อง นาง ส. กับพวกผู้คัดค้าน

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 51,
พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 3, ป.ระญากร มาตรา 82/3

ย่อ / หลักกฎหมาย

ผู้คัดค้านที่ 1 เข้าซื้อรถยนต์จากผู้คัดค้านที่ 2 โดยนำเงินที่ได้จากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาชำระเงินดาวน์และค่างวดเข้าซื้อ แต่ผู้คัดค้านที่ 1 จะได้กรรมสิทธิ์ในรถยนต์เมื่อชำระค่าเช่าซื้อครบถ้วนแล้วเท่านั้น เมื่อยังชำระค่าเช่าซื้อไม่ครบถ้วน กรรมสิทธิ์ในรถยนต์จึงยังคงเป็นของผู้คัดค้านที่ 2 เมื่อกรณีมีเหตุควรเชื่อว่าผู้คัดค้านที่ 2 ให้ผู้คัดค้านที่ 1 เข้าซื้อรถยนต์และรับเงินตามสัญญาเช่าซื้อโดยสุจริตจึงชอบที่จะขอคืนรถยนต์ได้ แต่ผู้คัดค้านที่ 1 นำเงินที่ได้จากการกระทำความผิดมาชำระราคาค่าเช่าซื้อบางส่วนให้แก่ผู้คัดค้านที่ 2 รถยนต์จึงมีส่วนที่เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดซึ่งต้องตกเป็นของแผ่นดินรวมอยู่ด้วย เมื่อตามสัญญาเช่าซื้อเหลือเงินลงทุนของผู้คัดค้านที่ 2 ที่ยังขาดอยู่ซึ่งผู้คัดค้านที่ 2 มีสิทธิจะได้รับ 358,504.59 บาท จึงต้องคืนราคารถยนต์ตามสิทธิของผู้คัดค้านที่ 2 โดยต้องขายทอดตลาดรถยนต์ซึ่งเป็นทรัพย์สินที่แบ่งแยกไม่ได้แล้วนำเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดคืนให้แก่ผู้คัดค้านที่ 2 ไม่เกิน 358,504.59 บาท พร้อมดอกเบี้ย

คำพิพากษา

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดของนายณัฐพลกับพวกจำนวน 1 รายการ ราคาประเมิน 400,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยของเงินหรือทรัพย์สินที่เกิดขึ้นตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 มาตรา 51 ศาลชั้นต้นนัดไต่สวนและประกาศตามกฎหมายแล้ว ผู้คัดค้านที่ 1 ยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้อง และมีคำสั่งคืนรถยนต์พิพาทแก่ผู้คัดค้านที่ 1 ผู้คัดค้านที่ 2 ยื่นคำคัดค้านและแก้ไขคำคัดค้านขอให้ มีคำสั่งคืนรถยนต์พิพาทแก่ผู้คัดค้านที่ 2 หากไม่อาจสั่งคืนได้ขอให้ใช้ค่าเสียหายเป็นเงิน 530,013.34 บาท ให้แก่ผู้คัดค้านที่ 2 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินดำเนินการขายทอดตลาดรถยนต์ยี่ห้อฮิสสัน รุ่นเทียน่า สีขาว หมายเลขทะเบียน กท-7589 นครศรีธรรมราช แล้วนำเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดส่วนที่เป็นการนำเงินที่ได้จากการกระทำความผิดมูลฐานมาชำระเงินดาวน์และผ่อนชำระค่าเช่าซื้อรถยนต์ในราคา 883,313 บาท ตกเป็นของแผ่นดิน หากมีเงินที่เหลือให้คุ้มครองสิทธิของผู้คัดค้านที่ 2 โดยนำเงินที่เหลือ (ถ้ามี) ดังกล่าวคืนให้แก่ผู้คัดค้านที่ 2 ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ ผู้คัดค้านที่ 2 อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า ให้รถยนต์หมายเลขทะเบียน กท-7589 นครศรีธรรมราช พร้อมดอกเบี้ยตกเป็นของแผ่นดิน นอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำสั่งของศาลชั้นต้น ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ ผู้คัดค้านที่ 2 ฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาคณะคดีปกครองวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติโดยคู่ความไม่ได้โต้แย้งกันในชั้นฎีกาว่า ผู้คัดค้านที่ 1 เป็นภริยา โดยชอบด้วยกฎหมายของนายณัฐพล ขณะเกิดเหตุนายณัฐพลรับราชการเป็นเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ตำแหน่งเจ้าพนักงานอบรมและฝึกวิชาชีพชำนาญงานประจำเรือนจำกลาง

นครศรีธรรมราช ผู้คัดค้านที่ 1 รับราชการตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการโรงพยาบาล
มหาสารนครศรีธรรมราช เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2554 ผู้คัดค้านที่ 1 ซื้อรถยนต์พิพาทจากบริษัท
สยามนิสสัน นครศรี จำกัด ในราคารวมภาษีมูลค่าเพิ่ม 1,248,000 บาท ชำระเงินดาวน์รวม
ภาษีมูลค่าเพิ่ม 700,000 บาท ส่วนที่เหลือตกลงทำสัญญาเช่าซื้อกับผู้คัดค้านที่ 2 ในราคาเช่าซื้อ
รวมภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นเงิน 611,040 บาท ผ่อนชำระค่าเช่าซื้อเป็นรายงวด งวดละเดือน เดือนละ
10,184 บาท รวม 60 งวด เริ่มชำระงวดแรกวันที่ 27 กรกฎาคม 2554 และงวดต่อไปทุกวันที่ 27
จนกว่าจะครบ ผู้คัดค้านที่ 1 ชำระค่าเช่าซื้อเพียง 18 งวด เป็นเงิน 183,312 บาท แล้วผิดนัดไม่
ชำระ โดยเงินดาวน์และค่างวดเช่าซื้อดังกล่าวเป็นเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับ
ยาเสพติด อันเป็นความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
พ.ศ.2542 มาตรา 3 วรรคหนึ่ง (1) คดีมีปัญหาคือต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านที่ 2 ว่า รถยนต์
พิพาทเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดอันเป็นความผิดมูลฐาน
หรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 มาตรา 3 วรรคห้า
ให้นิยามคำว่า "ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด" หมายความว่า (1) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้
มาจากการกระทำซึ่งเป็นความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงินหรือจากการสนับสนุนหรือ
ช่วยเหลือการกระทำซึ่งเป็นความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงินและให้รวมถึงเงินหรือ
ทรัพย์สินที่ได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้หรือสนับสนุนการกระทำความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงิน
(2) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการจำหน่าย จ่าย โอนด้วยประการใด ๆ ซึ่งเงินหรือทรัพย์สินตาม
(1) หรือ (3) ดอกผลของเงินหรือทรัพย์สินตาม (1) หรือ (2) ทั้งนี้ ไม่ว่าทรัพย์สินตาม (1) (2) หรือ
(3) จะมีการจำหน่าย จ่าย โอน หรือเปลี่ยนสภาพไปกี่ครั้งและไม่ว่าจะอยู่ในความครอบครองของ
บุคคลใด โอนไปเป็นของบุคคลใด หรือปรากฏหลักฐานทางทะเบียนว่าเป็นของบุคคลใด ตาม
บทบัญญัติดังกล่าวทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมีความหมายรวมถึงทรัพย์สินที่
เปลี่ยนสภาพหรือได้มาจากการใช้จ่ายเงินที่ได้มาจากการกระทำซึ่งเป็นความผิดมูลฐาน และศาล
มีอำนาจสั่งให้ทรัพย์สินดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดินได้ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม
การฟอกเงิน พ.ศ.2542 มาตรา 51 เว้นแต่ผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินที่พนักงานอัยการร้อง
ขอให้ตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา 49 อาจยื่นคำร้องก่อนศาลมีคำสั่งตามมาตรา 51 โดยแสดงให้เห็น
ศาลเห็นว่า (1) ตนเป็นเจ้าของที่แท้จริง และทรัพย์สินนั้นไม่ใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการ
กระทำความผิด หรือ (2) ตนเป็นผู้รับโอนโดยสุจริตและมีค่าตอบแทน หรือได้มาโดยสุจริตและ
ตามสมควรในทางศีลธรรมอันดี หรือในทางกุศลสาธารณะ ตามมาตรา 50 แห่งพระราชบัญญัติ
ดังกล่าว คดีนี้ข้อเท็จจริงได้ความว่า ผู้คัดค้านที่ 1 เช่าซื้อรถยนต์พิพาทจากผู้คัดค้านที่ 2 โดย
ผู้คัดค้านที่ 1 นำเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาชำระเงินดาวน์และชำระ
ค่างวดเช่าซื้อ แต่ผู้คัดค้านที่ 1 ก็มีเพียงสิทธิครอบครองและใช้ประโยชน์ในรถยนต์พิพาท โดยจะ
ได้กรรมสิทธิ์ในรถยนต์พิพาทเมื่อชำระค่าเช่าซื้อครบถ้วนแล้วเท่านั้น เมื่อผู้คัดค้านที่ 1 ยังชำระค่า
เช่าซื้อไม่ครบถ้วน กรรมสิทธิ์ในรถยนต์พิพาทจึงยังคงเป็นของผู้คัดค้านที่ 2 อยู่ ผู้คัดค้านที่ 2 เป็น
สถาบันการเงินประกอบธุรกิจให้เช่าซื้อรถยนต์เป็นปกติธุระในลักษณะเป็นการให้สินเชื่อรูปแบบ
หนึ่ง กรณีมีเหตุควรเชื่อว่าผู้คัดค้านที่ 2 ให้ผู้คัดค้านที่ 1 เช่าซื้อรถยนต์พิพาทและรับเงินตาม
สัญญาเช่าซื้อโดยสุจริตไม่ทราบ bahwa ผู้คัดค้านที่ 1 นำเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิดดังกล่าวมา
ชำระเงินดาวน์และค่างวดเช่าซื้อบางส่วน ผู้คัดค้านที่ 2 จึงชอบที่จะขอคืนรถยนต์พิพาทได้
อย่างไรก็ตาม เมื่อผู้คัดค้านที่ 1 นำเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาชำระ

ราคาเช่าซื้อรถยนต์พิพาทบางส่วนให้แก่ผู้คัดค้านที่ 2 รถยนต์พิพาทจึงมีส่วนที่เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดซึ่งต้องตกเป็นของแผ่นดินรวมอยู่ด้วย เมื่อตามสัญญาเช่าซื้อ ระบุว่ารถยนต์พิพาทมีราคาเงินสด 1,166,355.14 บาท หักเงินดาวน์แล้ว 654,205.61 บาท ผู้คัดค้านที่ 2 ใช้เงินลงทุนในการให้ผู้คัดค้านที่ 1 เช่าซื้อรถยนต์พิพาท 512,149.53 บาท ซึ่งไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยภาษีมูลค่าเพิ่มที่ชำระไป ผู้คัดค้านที่ 2 มีสิทธิเรียกเก็บจากผู้คัดค้านที่ 1 เมื่อชำระเงินให้แก่ผู้คัดค้านที่ 2 แล้วบางส่วน ในส่วนที่ยังขาดอยู่ผู้คัดค้านที่ 2 มีสิทธิได้รับคืนตามประมวลรัษฎากร มาตรา 82/3 วรรคสาม อยู่แล้ว เมื่อระยะเวลาเช่าซื้อ มีกำหนด 60 งวด คิดเป็นเงินค่าเช่าซื้อในส่วนที่เป็นราคาการรถยนต์พิพาทงวดละ 8,535.83 บาท ผู้คัดค้านที่ 1 ชำระค่าเช่าซื้อมาแล้ว 18 งวด เป็นเงิน 153,644.94 บาท จึงเหลือเงินลงทุนของผู้คัดค้านที่ 2 ที่ยังขาดอยู่ซึ่งผู้คัดค้านที่ 2 มีสิทธิจะได้รับ 358,504.59 บาท ดังนั้น จึงต้องคืนราคาการรถยนต์พิพาทให้ตามสิทธิของผู้คัดค้านที่ 2 โดยสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินต้องดำเนินการขายทอดตลาดรถยนต์พิพาทซึ่งเป็นทรัพย์สินที่แบ่งแยกไม่ได้แล้วนำเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดคืนให้แก่ผู้คัดค้านที่ 2 ไม่เกิน 358,504.59 บาท พร้อมดอกเบี้ย ฎีกาของผู้คัดค้านที่ 2 ฟังขึ้นบางส่วนพิพากษาแก้เป็นว่า ให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินดำเนินการขายทอดตลาดรถยนต์ยี่ห้อฮอนด้า หมายเลขทะเบียน กท-7589 นครศรีธรรมราช แล้วนำเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดคืนให้แก่ผู้คัดค้านที่ 2 ไม่เกิน 358,504.59 บาท พร้อมดอกเบี้ย หากมีเงินเหลือพร้อมดอกเบี้ยให้ตกเป็นของแผ่นดิน ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

กิจชัย จิตธารารักษ์ · สุทิน นาคพงศ์ · สิริกานต์ มีจุล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/1389/2563>